

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold.; pošiljanje po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 12. novembra 1879.

Obseg: Shod vinorejcev in vinska razstava na Dunaji. (Dalje.) — Kako pomagati drevju po snegu polomljenem? — O sadnih sušilnicah. (Konec.) — Gospodarske novice. — Nova knjiga o slovanstvu. — Govor grofa Hohenwarta o adresni debati. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Shod vinorejcev in vinska razstava na Dunaji.

Poroča prof. Povše.

(Dalje.)

Iz poročila gosp. Leibenfrostá posnamemo sledeče: Vprašanje: „Katero priprosto oskrbovanje ali ravnanje z vinom se more malemu vinorejcu priporočati, da izdeluje vino pripravno za vspešno vinsko kupčijo?“ je rešil se sledečimi nasveti:

1. Naj se vpeljujejo boljša trtna plemena, iz katerih se sladkejši mošt dobiva in po takem tudi močnejša vina, kajti le taka imajo v kupčiji, posebno v izvaževanju večo veljavo.

2. Naj se vinorejci ne prehité s trgatvijo, ker za 14 dni pozneje trgano grozdje se obogati s sladkorjem (cukrom) in nasprotno dokaj izgubi na kislini.

3. Naj se zasaja več črnih grozdnih plemen, ker kupčija s črnim vinom je boljša in gotoviša.

4. Naj skrbijo vinorejci za dobre hladne podzemeljske vinske hrame, in sploh za umno kletarstvo, ker le s takim moremo narejati žlahno vino.

Ko so razni govorniki v enakem smislu govorili, predlaga ravnatelj Roth, da treba v prvi vrsti skrbeti zato, da bodo vinorejci imeli priliko izuriti se v umnem kletarstvu. Kako neki hočemo zahtevati, da bi naši priprosti vinorejci umno kletarili, če niso imeli nikdar prilike v tej stroki izučiti se!

Ker je, kakor so vsi govorniki soglasno trdili, od umnega kletarstva vse odvisno, zato je treba skrbeti za glavni pogoj vspešnega napredka v kletarstvu, in to moremo le doseči s podukom. On nasvetuje tedaj:

Sl. kmetijsko ministerstvo naj se naprosi, da pravzdatno podpira popotno podučevanje o vinorejji ter da mnogo popotnih učiteljev med vinorejce pošilja, ker le tako bo mogoče, da se tudi odrasli vinorejci seznanijo s potrebnimi vinorejskimi vednostmi. Ob enem naj visoka vlada skrbi za to, da se med vinorejce razdeli mnogo popularno spisanih knjižic o praktični vinorejji, kakor tudi, da naj razdeluje umna kletarska orodja med vinorejce.

Zbor soglasno odobri ta predlog, pa se tudi vjema z nasvetom dr. Muleja iz Maribora, ki nasvetuje, da bi se vrelni hrami priskrbeli s pečjó, katera je neobhodno potrebna v mrzlih jesenih, v katerih je toplina tako nizka, da mošt ne more popolnoma povreti.

(Dalje prihodnjič.)

Gospodarske skušnje.

Kako pomagati drevju po snegu polomljenemu?

Kjer so večje ali manjše veje popolnem odkrhnjene, ondi so navadno videti skalaste rane, katere je treba gladko odrezati in potem uplivanju zraka pot zapreti z drevesnim voskom ali drugo prikladno robo, na pr. z ilovico, kateri se je bilo kravjeka primešalo. — Marsikatera veja ni popolnem odlomljena; še visi s skorjo, lubom in strženom na drevesu, vsaj nekoliko. Takih vej ne kaže takoj posekati, ampak mogoče jih je previdno v prejšnjo lego spraviti nazaj in pritrditi in ohraniti. — Ako so drevesa izgubila po več vej, tedaj je najboljšé, ako se prirežejo tako, kakor se dela pri pomlajevanju dreves. — Podrta, na pol izdrta drevesa je treba brž postaviti in podpreti, ker se vsled tega popravka skoro vselej zopet prav lepo primejo. Če bi ovo delo nagli mraz zabranil, naj se pa drevesa pekrijejo ob ranjenih vejah in korenini s slamo, listjem ali steljo in se naj čaka, da nastopi topleje vreme, kedar jih bo mogoče vzravnati in pokonci postaviti. — Kdor bo po tukaj navedenih nasvetih ravnal, ta bo gotovo marsikatero drevo pogina otel.

O sadnih sušilnicah.

Píše slapenske vino- in sadjerejske šole vodja R. Dolenc.

(Dalje in konec.)

Kar mi v Göthejevi sušilnici še posebno ne dopada, je železni med léсами vmeščeni vlak, kateri na enakomernost sušenja gotovo ravno tako neugodno vpliva, kakor vplivata neugodno obadva v Lucasovi.

Prošlo leto obrodile so zopet v reški dolini češplje prav dobro in gospod Leopold Dekleva naprosil me je zopet, da mu kako dobro v veliki meri sušečo sušilnico nasvetujem, ker sicer bi ne vedel, kaj početi z jako obilim pridelkom. No, Lukasove sušilnice mu po lastni skušnji nisem mogel več priporočati, Göthejeve pa tudi ne, marveč obljubil sem, da hočem stvar dobro premisliti ter po tem nov načrt sušilnice napraviti. Načrt je bil kmalu končan, sušilnica po tem kmalu sezidana pa tudi do dobrega izkušena, kajti g. Dekleva posušil je blizo kmalu končan, sušilnica po tem 300 starih centov frišnih češpelj, katere so 80 centov suhib dale in to po štiritedenskim neprestalem sušenju. Suhe češplje bile so lepe in okusne tako, da bi ne bile mogle boljše biti. Koliko da je sušilnica stala,